

VB000 Základy odborného stylu, 3. a 4. sem. skupina

- Studijní materiály → Učební materiály → ... sk. 03 a 04 (Šmerk)
 - <https://is.muni.cz/auth/el/1433/jaro2024/VB000/um/um34/>
 - tam jsou i tyto slidy (vb000.pdf; zčásti loňské, aktualizuju průběžně)
- kontakt: Pavel Šmerk, smerk@mail.muni.cz, B317
 - specifické konzultační hodiny nemám
 - na fakultě bývám zhruba 9:00–17:00
 - je vhodné se případně domluvit mailem
- cíl předmětu: přispět k vyšší kvalitě textové části vaší BP
 - BP musejí napsat všichni, nezřídká jde o první takový text
 - ⇒ pokud možno co nejtěsnější vazba na vaši skutečnou práci (jak časově skrze omezení zápisu, tak požadovaným výstupem)
 - aby probírané věci odpovídaly tomu, co zhruba právě řešíte v praxi
 - lze doufat, že tak si z toho odnesete víc
 - abyste zbytečně nemuseli psát texty navíc
 - ale naopak získali zpětnou vazbu k „ostrým“ textům
 - ⇒ pokud teď BP nebudete skutečně psát, doporučuji zápis odložit

Podmínky získání kolokvia

- začátek BP, tedy úvod a (část) následující „přehledové“ kapitoly
 - výjimečně po domluvě možná jiná vhodná část práce
 - rozsah 1200+ slov, formát odpovídající **požadavkům FI** (**zde** ← **zde**)
 - součástí bude titulní list a seznam literatury (min. 3 citace)
 - pro info budu chtít i (alespoň předběžné) zadání a vedoucího
 - jazyky: čeština, slovenština, **angličtina** (**VB000Eng**, **skupiny**)
 - pro angličtinu doporučuji zvážit i **VV070** (osobní přístup **jistý** :-)
 - + využít **Grammarly** (či **DeepL** :-) a dávat pozor na **formálnost**
 - termín: kdo končí, **17. 4.** (včetně; lze i dřív),
 - kdo nekončí, je mi to celkem jedno, např. 19. 5.
 - odevzdáte 2 soubory: PDF + jeho zdroj do „odevzdávnáry“ v IS
 - Studijní materiály → Odevzdávnáry → ... **3. a 4. sk.** (**Šmerk**)
 - **Prvotní verze** + **Další verze** — sem odevzdáváte vy
 - 1. oprava + 2. oprava — sem vkládám opravené já
 - PDF okomentuju, v případě potřeby opravíte, když tak i vícekrát
 - zjevné **triviální chyby** ⇒ nepřijetí bez detailnější opravy

Hrubá osnova semináře

- dnes
 - osnova a proč je „nelogicky“ uspořádaná :-)
 - „dobrá“ BP
 - reklamní okénko: \LaTeX
- dál
 - struktura práce
 - přehledová část — získání a zpracování zdrojů
 - úvod
 - citace (k tomu přednáška 29. 2.)
 - jazyková správnost
 - požadavky na odevzdávaný text
- časový rozvrh: viz interaktivní osnova

Dobrá bakalářská práce

- proč vůbec chtít napsat dobrou bakalářskou práci?
 - neprojde text „**zcela odbytý**“ ⇒ neodbyt zcela, ale s mírou?
 - (proč příliš neplatí „trojka je dobrá známka“?)
 - **příklad** exministra školství Josefa Dobeše
- jak napsat dobrou bakalářskou práci?
 - musí mít nějaký kvalitní obsah (to je ovšem mimo záběr VB000)
 - + kvalitní formu, m. j.: (typo)grafická úroveň; jazyková správnost; adekvátní stylové prostředky; struktura výkladu; čtivost, plynulost
 - (ř. 10) není primárním cílem, pomáhá „jen“ zprostředkovat obsah
 - ale tím je důležitá: dobrá forma usnadňuje čtenáři čtení a pochopení
 - (představte si text psaný bez čárek, „od prostředka“, ...)
 - „neurazí, nenadchne“ může být pro formu dobrý výsledek
 - „zlaté“ pravidlo: nevzbuzovat nechtěnou pozornost — vědomé porušení konvencí *může* být obhajitelné, nezáměrné je zkrátka mínus
 - ⇒ je vhodné se s konvencemi, očekáváními seznámit
 - když si čtenář formy nevšimne, je to dobré, bude-li jej rušit, je to horší

Dobrá bakalářská práce, \LaTeX

- lze se to naučit?
 - možná ne vše (čtivost? — ovšem nejsme literární akademie :-)
 - VB000 či blog [Adama^H Herouta^H](#) mohou ukázat možná zlepšení
 - proč zrovna prof. Herout (FIT VUT)? Návodů „jak psát BP“ jsou mraky, spíše z humanitních oborů — AH je informatik, má dlouhodobou zkušenost z „druhé strany barikády“ a umí to podat
 - \Rightarrow budu jej odkazovat často a odkazy budu značit [takto^H](#)
 - pomoci může i inspirace vašimi [předchůdci](#) (přímé odkazy [zde](#))
 - pochopitelně využití nebude nutně omezeno jen na BP
- vzhledu textu mohou výrazně pomoci vhodně zvolené prostředky
 - velmi doporučuji \LaTeX^H (viz část „Používejte LaTeX“) a [fithesis](#)
 - i pokud \TeX neznáte, je BP výborná příležitost jej vyzkoušet
 - a naprostá většina [oceněných](#) prací používá fithesis
 - jak na to: [PB029 \(VB000\)](#) ap. — nebo „výměna střev“ + Google
 - uživatelská přívětivost je dnes už téměř maximální
 - [online](#) šablona v nástroji [Overleaf](#) — lze rovnou tvořit
 - podpora v [diskusním fóru](#) (je to pro všechny fakulty)
 - (+ fithesis realizuje fakultní formální [požadavky](#) za vás)

Slide navíc: \LaTeX pro „měniče vnitřností“

- “it is useful to be familiar with the \LaTeX typesetting system” [staré]
 - ... ale není to úplně nezbytné
 - příručky navíc **nepředpokládají** Overleaf s vzorovým dokumentem
 - ale při troše smůly hned první **pokus** o vlastní BP může skončit s
 - *You can't use 'macro parameter character #' in horizontal mode.*
 - někdo hned vygooglí `\#`, jiný ztratí hromadu času, dalšího to odradí
- \Rightarrow pár drobností, co nemusejí být jasné z příkladu v Overleafu:
 - některé znaky (`$ % { } & # _`) je nutno psát takto: `\$`
 - i další, např. `~`, mohou mít speciální význam, obecně **zde** či **zde**
 - **odstavce se oddělují volnými řádky** (ne `\\` či `\par` etc.)
 - více mezer je jako jedna
 - `\příkaz bez {...}` „sní“ následující mezery, příp. ještě i argument:
 - `\LaTeX je fajn = \LaTeXje fajn \Rightarrow \LaTeX{ } . . . = \LaTeX je fajn`
 - `\~ a je „ã“, zatímco „~ a“ získám jako \~{ } a (a $ \sim$ je „~“ ap.)`
 - více autorů v záznamu v `example.bib` nutno oddělovat slovem `and`
- *velmi* uvítám jakoukoli zpětnou vazbu dle vaší zkušenosti!

Struktura práce

- není závazný jednotný mustr, není to ale ani volná tvorba
 - primárně chci prezentovat své výsledky, to ale implikuje zbytek
 - jak konkrétně to ovšem bude vypadat, závisí na tématu/**typu** práce
 - zcela obecně: **píšeme pro Frantu^H** + konkrétnější **schéma^H**
- „Přehledová kapitola“ × „Teoretická část“
 - „přehledová kapitola“ je jen pracovní název
 - „ta část textu, co je po Úvodu“ není praktické označení
 - TČ implikuje dělení na „teoretickou“ a „praktickou“ část (i **tu^H** a **tu^H**)
 - + např. přehled HTML editorů není „teorie“; někteří to neradi slyší
- ⇒ nechci ani „TČ“, ani „PK“; příklady **2016** (vše T_EX :-), viz i **zde**
 - **Popis algoritmu** (jakého algoritmu? Viz **zde^H** či **zde^H**)
 - **Analýza** (viz ale názvy podkapitol, názvy kapitol jen člení obsah)
 - **One-sorted universal algebra**; Difficulties in many-sorted . . .
 - **Preliminaries**; SymDIVINE
 - **Virtualizace**; Oracle VM VirtualBox
 - **Základní pojmy z teorie her**; Známé výsledky o patrolovacích hrách

Přehledová kapitola

- proč vůbec je třeba se tím zabývat?
 - nestavíte na zelené louce, na něco navazujete, chcete čtenáři vysvětlit kontext, nechcete vynalézat kolo, chcete znát konkurenci, ...
- jak příslušné informace získat?
 - jak: je hledat & z nalezeného vybírat & vybrané zpracovávat, číst?
 - různorodost prací \Rightarrow různá míra individuální užitečnosti těchto věcí
 - někdo má jasně dané, co dělat, o mnoha apl. věcech moc článků není
 - ale čeká vás zpravidla ještě DP, kde se čeká větší samostatnost
 - i v komerci je podstatné dokázat najít existující řešení (Seznam)
 - \Rightarrow i proto příklad poněkud extrémní; mnohé na něm bude vidět lépe
- příklad: „podívej se na *word2vec*“ \Rightarrow typicky “use Google”
 - \Rightarrow stránka projektu, na ní základní články (autor chce být citován)
 - chcete začít co nejpůvodnějším zdrojem, typicky Google nabídne
 - zde zrovna ale **stránku projektu** Google pár let „neuměl najít“
 - teď už je aspoň na první stránce **výsledků**
 - abychom byli fér: stránka už možná není úplně aktuální
 - chci začít „originálem“; ne reimplementace, úpravy, ...

(Zčásti) mimo VB000: 10 let od word2vec k GPT-*

- word2vec: z hromady textů umí udělat model **vztahů** mezi **slovy**
 - was: pokud jste **slyšeli** o **GPT-3** (pěkně **zde**), word2vec je začátek
 - was: např. **toto** uměl už **2013** či **zde** (a cituje jej **článek** i ten blog)
- doba kráčí vpřed mílovými kroky a situace se mění každým okamžikem :-)
 - ... takže **odkazy** platné před pár měsíci už jsou zoufale neaktuální
- nicméně: využití pro VB000? Zatím jsem spíš skeptický...
 - bude o tom přednáška **21.3.**
 - etika: jako pomocník za mě OK (spellchecker, Grammarly, DeepL)
 - vždy musí autor (umět!) **posoudit**, jestli je navrhované OK
 - MU nicméně chce **citovat**
 - nejspíš bych užitečnost čekal jako stylistický korektor
 - ale nepodařilo se mi to tak příliš **použít**
 - ... dost možná jsem se málo snažil (malá motivace :-)
 - ... a jistě je zásadní se umět dobře zeptat
 - pokud by to někdo dokázal konstruktivně zapráhnout, podělte se :-)

Přehledová kapitola — hledání zdrojů

- chci zjistit, jak to funguje a jak by to šlo „ohnout“ pro můj účel
 - ⇒ zajímá mě, na co navazují autoři + kdo to jak používá dál
 - ⇒ větvení (a pak spíš síť) dalších článků oběma směry dle odkazů
 - **nepodcenit**: i méně relevantní může být užitečné okomentovat
 - už to totiž nemusí zkoumat čtenář/pokračovatel
- Google / **Google Scholar** (+ prohlížeč s integrovaným PDF viewerem)
 - na klik **vyhledá** obtažený název citovaného článku, na druhý otevře
 - naopak citující články jsou přístupné v **GS** pod odkazem **Cited by**
- **Portál elektronických informačních zdrojů MU** → **Přehled zdrojů**
 - ACM Digital Library, IEEE Xplore, ScienceDirect, SpringerLink, ...
 - vhodné přistupovat z **IP adres MU** (resp. **zde**), viz např. **zde** (× **zde**)
 - ve skutečnosti jsem si snad vždy vystačil s Googlem (a IP z MU)
- Mimo oficiální zdroje: **Sci-Hub**, případně **další**
 - např. **toto** není součástí předplacených zdrojů od Springeru (**srv.**)
 - na **Wikipedii** zjistím, kde Sci-Hub zrovna sídlí, zkusím vyhledat
 - aktuálně nefunguje běžné hledání, je třeba zadat DOI => **článek**
 - teď už je jakože stažený, na první pokus šlo dostat i něco **takového**
 - zřejmě se při neúspěchu hledá i v **Z-Library** a **Library Genesis**

Přehledová kapitola — výběr zdrojů

- Google Scholar je nejrozsáhlejší — a nejméně „ovladatelný“
 - nelze s **vyhledaným** dělat nic, než co lze vidět na první pohled
- **Scopus** (Elsevier), **Web of Science** (Clarivate Analytics, dříve **TR**)
 - **příklad** — abstrakty, klikatelné seznamy citovaného, ...
 - rozsáhlé možnosti filtrace a další práce se seznamy článků
 - výběrové \Rightarrow proti Google Scholar méně článků/citací/..., ale i chyb
 - **Bengio** \Rightarrow Cited by ... \Rightarrow omezit do r. 2000 \Rightarrow zjevné nesmysly
 - naopak nemusejí znát ani hledaný článek (WoS nezná ty o word2vec)
 - pozor (i obecně) na rozdílnosti v názvu (**spaceword** \times **Space Word**)
 - was: dle Title Scopus článek neznal, jen dle Title, Abstract, Keywords
 - teď už jej najde, ale **zmatečně**
- jak vybírat z případného množství?
 - (word2vec byl ovšem záměrně extrémní příklad)
 - filtry ve **Scopusu**/WoS; název, abstrakt, obsah (výsledky, závěr, ...)
 - citovanost (kvalita článku), kvalita autora (srv. **zde** [**H-index**]), zdroje (článek ve **WoS/Scopus**, konference v **CORE** rank \geq B)

Přehledová kapitola — predátorské zdroje

- podvodné zdroje: **Predatory open access publishing**
 - ⇐ různé „obchodní modely“, tradiční × **Open Access** (i zdarma)
 - “Predatory journals have rapidly increased their publication volumes from 53,000 in 2010 to an estimated 420,000 articles in 2014, published by around 8,000 active journals.” [+ distribution + fees] **Now?**
 - testováno např. skrze **SCIgen** (lokálně), ale projde i **f-word** :-)
 - (NB: všimněte si struktury — vlastně to, co se po vás chce! :-)
 - dnes už jsme dál: Meta AI Galactica vydržela tři dny... ([zde](#) či [zde](#))
 - **Beall's List** (fake **Antibeall**) ⇒ **nástupce** už anonymní
 - “Potential, possible, or probable predatory scholarly OA publishers”
 - kritika m. j., že **nerozlišuje** záměrný podvod od nízké kvality
 - **pokus** (př.): 80+ % prošlo ⇒ Beall funguje — ale **20 % OK?**
 - příklad **článku** přijatého k publikaci (viz stránky **SCIgen** či **Wiki**)
 - **zdá se**, že aj moudry **schybí** (časopis v horní 1/2 oboru ve **WoS**)
 - **klamavé metriky**: **IF@JCR/WoS** či **Scopus** × „komplexnější“ metriky
 - **vaření z vody** podivnými **osobami** (“global” z Afriky a Asie :-)
 - **hijacked journals, konference** (**was+zde**), **jak se stát editorem** (**tu** i **tu**)
 - na okraj: šlo tak kdysi „**zaútočit**“ i na Google Scholar

Přehledová kapitola — pochybné zdroje

- skrze citace na „predátory“ asi nenarazíte, spíš přímým hledáním
 - kdy je ovšem potřeba obezřetnost obecně, viz příklad s **p-hodnotou**
 - plus ještě jednou **odtud^H**: „Když dáte do Googlu téma, které Vás zajímá, devět z deseti výsledků, které vypadnou, budou hlouposti.“
 - nevím, mně ne: možná je to zaměřením nebo to podvědomě filtruju, že se ani nedostanu k úvaze, že takový článek by neměl existovat, tak či tak obezřetnost nutná, podvodných či sporných zdrojů je **mnoho**
 - jak predátory **odhalit**? **Kritéria** často těžko **posoudit**, ty snadnější:
 - je v Beallově seznamu **časopisů** či **nakladatelů**
 - chlubí se **klamavou metrikou**; krátký čas mezi zasláním a přijetím
 - redakční rada je z „neevropských“ jmen; příliš široký záběr; ...
 - u přínosné **myšlenky** (**př.?**) asi netřeba řešit predátorství/nekvalitu
 - férový nekvalitní zdroj, férový vědec obětí predátora (× AI, **plagiáty**)
 - (**detaily**; dle GS je dokonce **zloděj** citovanější než **originál**! :-)
 - **ale**: posoudíte výsledky?! Kvalita zdroje ~ kvalita kontroly kvality :-)
 - špatná metodologie ap. — ale nikdo je nevaruje „takto ne“
 - ⇒ rizikem je náhodně googlit a brát nalezené nekriticky
 - (sem patří i ResearchGate a obecně projekty, kde může být cokoli)
 - ⇒ prověřovat zdroje, příp. konzultovat s vedoucím ...

Přehledová kapitola — zpracování zdrojů

- zpracování většího množství: je to asi velmi individuální
- rozhodně ale lze doporučit to nepodcenit
 - např. sledovat sama sebe, vyhodnocovat, jestli jedním efektivně
 - první dva články první den jsou jasné, ale šestý za dva týdny. . .
- umět číst „povrchně“ i důkladně
 - umět rychle zjistit, jestli mě článek zajímá, zorientovat se v něm
 - kde najdu podstatné, abstrakt, výsledky, závěr, . . .
 - umět číst pozorně a extrahovat (pro mě) podstatnou informaci
 - značit si zhruba, co kde je, pro snazší orientaci později?
 - značit si i nepochopené a hledat vysvětlení

Přehledová kapitola: jak na ni

- není žádný jednotný mustr, konkrétní podoby se budou lišit
- pozitivní **příklady** či **zde** (bez záruky, nutno používat vlastní hlavu)
- komplexní negativní **příklad**, výtky viz **posudek**, m. j.:
 - nepřijatelný poměr převzatého a původního
 - (v posudku zmíněných 30 % už v **pokynech** není)
 - hromada irelevantních informací \Leftarrow absence kritérií, co zařadit
 - toto na několika rovinách: celé kapitoly, resp. podkapitoly
 - popisuje HTML a CSS, ale ne JavaScript a JQuery
 - u CSS je to podstatné v poslední větě, před ní 3 strany vaty
 - nejasný výběr editorů + nejasný a nejednotný výběr informací o nich
 - u editorů chybí jakákoli vazba na téma práce (^F pozic/sekc)
 - přitom i Úvod naznačuje, že se dozvíme právě toto
- „Dokonalosti není dosaženo tehdy, když už není co přidat, ale tehdy, když už nemůžete nic odebrat“ (Antoine de Saint-Exupéry)
 - musíte mít jasno, proč uvádíte právě ty informace, které uvádíte
 - — a musí to být jasné i čtenáři (náhodný nález: viz i 2. odst. **zde**)
 - ne polopatičnost, typicky stačí to (+ pohled čtenáře) vůbec rozmyslet

Úvod

- je to úvod k textu, nikoli k problematice
 - uvedení do kontextu
 - vysvětlení problému, „cíle práce“ (smysl; slovu **cíl** bych se **vyhnul**)
 - nedostatky existujícího stavu (příp. proč vůbec je potřeba to řešit)
 - jak práce problém řeší (metoda, hlavní výsledky)
 - uspořádání textu (co kde čtenář najde), příp. **poznámky** k formě
- jako vždy: toto je jen „typická“ struktura
 - lze se odchýlit, ale je nutné vědět, co děláte
- **pár^H** dalších **odkazů^H** (druhá část druhého už byla **zde^H**)
 - opakuje délkové omezení: tím se nenechte svazovat
 - samozřejmě ale jakákoli vata je zlo (nejen v úvodu)
- **špatný příklad úvodu** [resp. **zde**] (o práci se víc dozvím i z názvu)
 - opět nutné kritické oko: pozitivní příklad, kvůli úvodu ale jistě ne
- **ukázky** (a **tu**), **úvodní^H triviality^H** [^H] + test odstranění první věty
 - [1] v „Biometrie“ bylo **toto** — ale i tak by byla 1. půlka irelevantní
 - (a citovat slidy je také vesměs nevhodné)
 - problém začít ⇒ psát „od konce“ a nepřidávat, co nemusím?
- VB000: vyvarovat se nevhodného budoucího **času** (už to máte)

Ještě ke struktuře práce

- už bylo^H
- jako se text dělí na kapitoly a má nějaký úvod a závěr, opakování takového vzoru lze do jisté míry vidět i na úrovni kapitol či nižší
 - je potřeba vždy vědět, co v dané části textu chci čtenáři sdělit
 - na úrovni kapitol bude zpravidla vhodné to i explicitně napsat
 - na nižších úrovních se přinejmenším zamyslet, nakolik bude čtenáři zvolená posloupnost výkladu srozumitelná, čtenář se nesmí „ztratit“
 - podobně to platí pro „závěr“, shrnutí právě řečeného
 - **příklad**, viz části 2, 2.4, ... (naopak Závěr zcela chybí :-)
 - naopak 6. kapitola **zde** skáče doprostřed děje (^F porovn/infty/verz)
 - ⇒ především tedy tu logickou strukturu musí mít rozmyšlenou autor
- ještě jinak **zde**^H
 - ale pozor, nemusí to být úplně to stejné, viz 3 v **příkladu** výše
 - „něco“ by tam mělo být vždy, „mikroúvod“ dle potřeby
 - (vizuálně odděleno [`\medskip` ⇒ `\noindent`], může splývat: 3.1)

Citace

- viz **přednáška** (tam i **slidy**), příp. **toto**, zde jen obecně
- kdysi bylo podstatné zpracování a nebyl podstatný autor
- dnes nutno dobře odlišovat, co je převzaté a co původní či **známé**
- citát = doslovné převzetí, graficky vymezené
 - osobně bych spíše **nedoporučil**, jistě ne v nějakém větším měřítku
 - může být vhodný pro spor s něčím, aby to parafráze nezkreslila
- parafráze = vlastními slovy (např. zapojeno v textu)
 - tím se ovšem nezbavujeme povinnosti uvést zdroj
- bibliografická citace = jednoznačná identifikace zdrojového díla
 - bibliografické **údaje** formátované dle citační normy a **druhu** díla
- citace, bibliografický odkaz = odkaz na předchozí (**zde** jinak)
 - různé formy: [1], (Novák, 2012) ap.
- seznam bibliografických citací = seznam použité literatury
 - v humanitních oborech nezřídka bibliografická citace i v poznámce pod **čarou**, v technických typicky jen **odkaz** a na konci seznam
- je nepřípustné v seznamu literatury uvádět zdroje neodkazované z textu či naopak neuvést zdroj v textu odkazovaný

Citace

- poznámky k **Wikipedii**: v seznamu literatury neodkazovat
 - z definice nejde o primární literaturu, měli byste jít ke zdroji
 - pozor, nelze slepě převzít z Wikipedie, nutno zkontrolovat
 - mohl se změnit text, citát, ... a nezměnit odkaz ap.
 - může být užitečné/obhajitelné jako footnote pro vysvětlení pojmu
 - ne vždy lze termín či zkratku snadno „vygooglit“: **NLP**
 - tedy skutečně mi jde o encyklopedickou informaci, kdy odkaz na primární literaturu by to spíš komplikoval (nemusí být čtenáři [snadno] dostupná, nebude to tam v optimální podobě, délce, složitosti, ...)
- citační normy: **ČSN ISO 690**, **IEEE** (či **zde**), **ACM**, ...
 - **ČSN čitelněji** či **zde**, příp. první starší a **stručněji** nebo **zde + zde**
 - + **pár poznámek** k implementaci ČSN v IS MU
- s **fithesis** stačí `\cite{pubid}` a správně rozlišovat „**entry types**“ (+)
 - .bib beru ze stránky článku u nakladatele (ne **RG!**): **o o o o** ap.
 - případně lehce upravím (+DOI, –month ap.)
 - pozornosti lze doporučit dokumentaci k defaultnímu **stylu**
- nutné jednotné zpracování a forma (**toto** např. **ne**, viz i **zde** a **zde**)
 - chci-li plná jména, musím je občas hledat, ale není to těžké (**př.**)
 - při automatizaci (např. **BIBTEX**) je nutné **zkontrolovat** výsledek

Zdroje informací o pravopisu

- Nakonec/na konec? Co je správně? Jak to zjistíte? **Je to důležité?**
 - základní otázka, když se po vás **chce** jazyková správnost
 - ne každý zdroj je ideální: **Zásobování a.s.** je kapku **s otazníkem :-)**
- čeština: **kodifikace a závaznost jazykových příruček**
 - primárním zdrojem je **Internetová jazyková příručka**
 - je to lepší, než muset využít možnost X
 - co může znamenat, když tam **něco není?**
 - srovnání s Lingeou: jak definujete **test** či **těsto?**
 - za pozornost může ale stát **slovník synonym** (ne ale pro „termíny“)
- slovenština: stran kodifikace patrně podobná situace(?)
 - **Pravidlá slovenského pravopisu a slovníky** (jsou **odvážnější :-)**
- angličtina: nemá žádného regulátora
 - respektované instituce vydávají slovníky (**Merriam-Webster**) či **style guides** (**The Chicago Manual of Style, APA, ACS, Wikipedie, IEEE**)
 - lze využít **korpusy/SkELL, Acad. Phrasebank, PDEV, ...** (a Google)
 - pozornosti lze doporučit **English or Czenglish?** (+ nové **vydání**)
 - je potřeba “academic English” (pár odkazů ještě **zde**)

Požadavky na odevzdávaný text: obecně

- titulní list, úvodní kapitola a začátek následující, seznam literatury
- rozsah cca 1200+ slov, formát odpovídající **požadavkům FI**
 - např. patkové písmo, číslované kapitoly (Úvod nemusí) ap.
 - v \LaTeX u vše zajišťuje *fithesis*
 - prostě jako byste to vzali z hotové práce
- v **odevzdáárně** chci samostatně .pdf a zdroj (.doc, .tex, .bib, ...)
 - \Rightarrow píšete-li v \TeX u, .pdf nechci jen někde uvnitř .zip
 - odevzdáte-li jen .doc, zkontrolujete, že vygenerované .pdf je OK
- příp. vhodně přidejte zadání, vedoucího a použitou citační normu
 - např. na samostatnou stránku, s *fithesis* klidně další kapitola
 - stačí předběžné info (a pokud nejste v rozpisech v ISu)
 - potřebuju vědět, kam vlastně text směřuje
 - necháváte-li sazbu literatury na *fithesis*, stačí zdroják
- při použití *fithesis* nevádí ponechání stran navíc
 - poděkování, prohlášení, obsah, seznamy obrázků ap.
 - bez tabulek/obrázků ale v ostré verzi nezapomeňte nastavit `\documentclass[... , nolot/nolof, ...]{fithesis4}`

Požadavky na odevzdávaný text: citace

- očekávám alespoň 3 bibliografické citace
 - rozhodně neopisujte, IS m.j. dohledává k vloženému
 - jeden se divil, když opsal z textu, co v IS nebyl, a on se dohledal
- číselné odkazy na literaturu vypadají takto [1], ne takto (1)
 - pochopitelně můžete používat jiné odkazy, např. (Novák, 2013)
- bibliografické odkazy (např. to [1]) berte jako slovo ve větě
 - před nimi (právě) pevná mezera, aby nepadly na začátek řádku
 - slovo~\cite{id} nebo slovo~\cite{id1,id2} — [1, 2], ne [1][2]
 - pokud jsou na konci věty, jsou před tečkou, nikoli za tečkou
 - ale nemůže zastupovat větný člen, viz příklady **zde^H**
 - představte si footnote: jak uvádí¹, ... (třebaže ^F "in [" pro úsporu)
 - věta/text nechť je gramaticky korektní i bez bibliografických odkazů
 - musí být jasné, k čemu se odkaz vztahuje (větě, souvětí, odstavci)
 - někdy vhodné říct explicitně — může to být i (pod)kapitola
- seznam musí být zpracován jednotně, viz dříve **zde** či **zde**
 - ⇒ u stejných typů zdrojů uvádějte stejné věci a stejným způsobem
- neodkazujte články z časopisů či sborníků jako web (viz i **zde^H**)

Požadavky na odevzdávaný text: sazba

- použijte zarovnání do bloku a dělení slov
 - v *T_EXu navíc zkontrolujte, že žádný řádek nepřetéká
 - jsem ochoten tolerovat, pokud by to nešlo snadno spravit (URL ap.)
 - obecně při použití *T_EXu věnujte pozornost varovným hlášením
- dodržujte pravidla pro **zalomení řádků** [~ či **různé vlny**]
- rozlišujte **spojovník** - a **pomlčku** —, resp. --- [--, resp. ---]
- používejte správné **uvozovky** `\uv{}` v `\usepackage[czech]{babel}`
 - v angličtině zdvojit levý (zpětný) a pravý (normální) apostrof
- před interpunkcí a footnote¹ či zevnitř závorek nekládejte mezery
- 5kg či 5% ≠ 5 kg či 5 % (mezera pevná, optimálně zúžená [\backslash ,,])
- neproduktujte **sirotky ani vdovy**
- pokud tvoříte ve Wordu ap., v textu nemějte více mezer za sebou
 - ani pevnou vedle normální: obr. ~\ref{...} ⇒ obr. 1 × obr. 1
- vše to jsou snadno pohledem zkontrolovatelné věci
 - množství svědčící o absenci kontroly ⇒ vrácení bez opravy

Požadavky na odevzdávaný text: různé + doporučení

- nepoužívejte druhou osobu, opatrně i s první osobou
 - např. zde^H , zde^H či zde^H (plus hromada dalších postřehů)
 - m. j. další příklad, že jednou to nestačí :-)
 - u autorského plurálu opatrně zejména při práci ve skupině/labu/...
 - a u první osoby nemíchejte mn. č. a j. č.
- pokud má zdroj DOI, uveďte
 - (další) jednoznačný identifikátor zdroje, př.: **10.1109/5.771073**
 - s `http://doi.org/` tvoří odkaz na zdroj \Rightarrow pohodlí pro čtenáře
 - v souboru.bib zadáváno jako `doi = {10.1109/5.771073}`
 - $\text{BIB}_{\text{L}}\text{A}_{\text{T}}\text{E}_{\text{X}}/\text{biber}$ automaticky vysází jako odkaz
- spíše bych se vyvaroval měsíce vydání
 - pokud to nebudete chtít dohledávat všude, kde to půjde (ale i tak)
- pokud odkazujete rozsáhlejší dokument, buďte specifičtí
 - `\cite[s.\,123]{id1}` \Rightarrow [1, s. 123]
- vřele doporučuji checklist **svůj** i **Heroutův^H**

Poznámky k odevzdaným textům [zatím z minula]

- podstata vyznačených nedostatků by měla být srozumitelná
 - pokud ne, ptejte se (to je i cenná zpětná vazba pro mě)
 - něco jsou jen podněty, ne nutně chyby
 - typicky červeně chyby, zeleně stylistické problémy, žlutě různé
- letos žádný Word, super :-)
- zato hromada trivialit
 - např. chybějící mezery před [1], závorkami, za interpunkcí, ...
 - nesprávné uvozovky, *s ap. na koncích řádků atd. atp.*
- z netriviálních: Úvod moc „zhurta“ a/nebo bez motivace (**příklad**)
 - (k tomu ještě i tento drobný **příklad** a **toto**)
- **příklad 1** („oprava“ jsou spíš moje poznámky pro seminář :-)
- × **příklad 2**, k zalamování odkazů aktuálně **zde**
 - a k písmu v obrázcích ještě **příklad 3** a 6. odrážka **zde^H**)
- zalamování názvu práce [\\]: **příklad 4** či **příklad 5**
- rychlé **odkazy** na **oceněné BP**

Poslední slide

- abstrakt/shrnutí: stručné (typicky odstavec) shrnutí obsahu práce
 - pomáhá čtenáři v rozhodnutí, jestli chce text číst (viz dříve)
 - účel, metody, výsledky, závěry, viz i **zde^H**
 - bez detailů, všeobecně známých věcí, stručně, výstižně
 - příklady (+ i –) třeba viz výše odkazy na oceněné BP
 - – **příklad** odjinud (za pozornost stojí i posudky A × F)
- prezentace
 - **přednáška** 28. 3., **slidy** Dany Hlaváčkové
 - (**poslední** verzi chybí poslední slide s odkazy na videa)
 - a ten je přitom podle mě naprosto zásadní :-)
 - pár prvních slidů je k cvičným prezentacím (dříve v rámci VB000)
 - k tomu: čtvrtý odkaz na posledním slidu lépe **zde**
 - k **fithesis** existuje i **fibeamer**
 - a nově i **mubeamer**, kdo chce držet prst na tepu doby...
 - ... nebo normální beamer (tyto slidy jsou v něm)
 - a samozřejmě doporučuji i rady **zde^H** a **zde^H**